

ÖLÇÜLÜ YAŞAM VE NEFSİNE HAKİM OLMA

Eûzubillahimineşşeytânirracîm. Bismillâhir-rahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

l'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«سَيَكُونُ رِجَالٌ مِنْ أُمَّتِي يَأْكُلُونَ أَلْوَانَ الطَّعَامِ،
وَيَشْرَبُونَ أَلْوَانَ الشَّرَابِ، وَيَلْبَسُونَ أَلْوَانَ اللَّبَاسِ،
وَيَتَشَدَّقُونَ فِي الْكَلَامِ، فَأُولَئِكَ شِرَارُ أُمَّتِي. طَب
حَلْ عَنْ أَبِي أَمَامَةَ.»

Se-yekûnu ricâlun min ümmetî ye'külüne elvâne't-tâami ve yeşrebûne elvâne's-şerâbi

ve yelbesûne elvâne'l-libâsi ve yeteşed-dekûne fi'l-keîami fe-ülâike şîrâru ümmetî.¹

a. Yeme, İçme Ve Giyim Konusunda Ölçülü Olmak

Ders *Sin* harfleri ile başlayan hadis-i şerîfler olmak dolayısıyla ona dair bir çok hadîs-i şerîfler geçmiş idi. Bugünkü derste de bu hadis-i şerîfi okuyoruz ki bunlar hep bizim için birer intibaha davet edilen hadislerdir.

İnsan kazanır, yer içer, yaşar. Hayatı dünyada bütün mahlûkat bu yemenin, içmenin ve yaşamanın peşindedir. Fakat İslam dininde öyle keyfi hareketler doğru olmadığı için Cenab-ı Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Se-yekûnu ricâlun min ümmetî.

Ama yine, "Benim ümmetimdendir" diyor.

"Âhir zamanda bir takım insanlar gelecek ki onların işleri güçleri çeşitli yemekler yemek." *Elvâne't-tâami*. "Çeşitli yemek."

¹ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, VIII, 107, r. 7512; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, VIII, 107, r. 7513; Deylemî, *el-Firdevs*, V, 455, r. 8728; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, X, 250, r. 17836; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, III, 561, r. 7911; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, VI, 90, r. -1; Temmâm, *Fevâid*, II, 258, r. 1693.

Mesela Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bir öğün yer ve bir kap yer idi. Halbuki bugün biz bir, iki, üç... Üç defa da yetmiyoruz; reçeli ayrı, salatası ayrı, ayranı ayrı, şusu ayrı, busu ayrı. Bir sürü yemek. Birini kaldırıp birini koyuyoruz.

Başka yemek yok mu?

Bir de soruyoruz arkasından. Pilav olmazsa olmaz diyoruz. Etsiz hiç olmaz diyoruz. Halbuki onlar bir hurma. Genellikle yemekleri hurma idi. Bazen işte yemek filan da yapılırdı. Ama bir kapla iktifa eder ve bir öğün yerlerdi. Nadiren iki öğün yerler üçü hiç yemezlerdi. Üç öğün hiç yememişler. Ve bize de bunu tavsiye ederlerdi. Üç öğün çünkü çok. Binâenaleyh bütün vücut bu yemekleri içmekleri hazımla geçiriyor ömrünü. Bir taraftan kazanalım da yiyelim bir taraftan da bunları ihraç edeceğiz diye uğraşmak suretiyle ömür tükeniyor boşuna.

Onun için diyor ki;

Se-yekûnu ricâlun min ümmetî.

Erkekleri zikretti ya ama kadınlar da bunun içersine dâhildir yani. Burada erkeklerin zikri olması erkeğin şerefine binâendir. Yoksa

kadın da dâhildir. “Ümmetimden kadın erkek” demek.

Ye’külûne. “Yerler.” *Elvâne’t-tâami.* “Çeşit çeşit yemekler.”

Sabahleyin ayrı, öğlene ayrı, akşama ayrı, böyle çeşit çeşit.

Ve yeşrebûne elvâne’ş-şerâbi. “Çeşitli de içecek şeyleri vardır.”

İşte gazozundan tut, Coca colaların çeşitleri var bir de. Bunlar işte maden suları bilmem neler. Bunlar da *elvâne’ş-şerâb.* Böyle birini iktifa etmezler. Hazım içindir derler, şifadır derler, iyidir derler, bunları da böyle yaparlar.

Ve yelbesûne elvâne’l-libâsi. “Esvapların da çeşidini giyerler.”

Yazlık der, kışlık der, bu mevsime bu giyilir der. Bu mevsime bu giyilir der.

Geçen birisi vefat etmiş de evinden 40 tane kravat çıkmış. Şimdi bilmem kaç çeşit de esvabı çıkmış. Verecek yer arıyorlar. E bunlar müslümana yakışır şeyler değil tabiatıyla.

Ve yelbesûne elvâne’l-libâsi. “Çok çeşit esvaplar giyerler.”

Sabahleyin başka giyer, öğlene başka giyer, akşama başka giyer. Bu hafta başka giyer, bir dahaki haftaya başka giyer. Altı ay giyerse onu pek makbul saymaz çok oldu der, eskidi der.

Ve yeteşeddekûne fi'l-keîâmî. "Bu da yetmiyormuş gibi, söz söylerken de zorlanarak, edebî konuşacağım, fesahat taslayacağım diyerekten lügat parçalayacağım diye zorlanır."

Zorlanır, yani edebiyat kolay bir şey değil tabî. Onun ayrıca ilmini okuyacaksın. Onun usûllerini öğreneceksin. Konuşurken öyle konuşacaksın. Eğer mektepte okumadıysan bunu zorlanırsın bu sefer konuşmak için.

Ve yeteşeddekûne fi'l-keîâmî. "Şöyle ağzını eğerek bükerek." diyor.

Konuşurken zorlan konuşuyor. Bak;

Fe-ülâike şîrâru ümmetî. "Bunlar benim ümmetimin şerlileridir."

Şerlileri!.. Ama yine "ümmetim" diyor.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Onun için yemeklere düşmek, giyimlere düşülmek, evleri süslemek... Geçen galiba geçti bir dersimizde. Kabe'yi süsler gibi evlerini de süsleyecekler. Âhir zamandaki ümme-

tim Kabe'nin süslendiği gibi evlerini de süsleyecekler. Bu evlerin süslenmesi de tabi hep masraflarla oluyor. Masraflarla oluyor, bu paranın harcanacak yerini bilemediklerinden dolayı bu fuzuli masrafları yapıyorlar.

Bunlar benim ümmetimin şirârı.

Ve lehvi yubiyyat. İçine girer, bir de haram olan içkiler girerse artık onun hakkından gelinmez bir bela olur. *Vestuhilleti'l-hamru* diyor. Bu da içkiden içilen şeylerden, haram şarap denilen şey.

Onun envai var mesela. Onların hangisi olursa olsun haramdır. Bir kere helal dersen Müslümanlıktan çıkar. Harama helal dediği için Müslümanlıktan çıkar insan. Helal helaldir, haram haramdır. Haram olarak içerse günahkâr olur. Bu da Allah'ın nimetidir ne olacak helaldir diye içerse İslam'dan çıkar.

Onun için buna çok dikkat etmek lazım. Helali helal bilmeli, helaldir demeli. Haramı da haram bilmeli, haramdır diye.

Şimdi başkasının malını elinden zorla alsan da yesen sana helal olur mu?

Haramdır. Helal dersen İslam'dan çıkar-sın vesselam.

Bunlar çok [önemli şeyler.]

Yani Şimdi bu çeşitli yemek yemeyelim mi, Allahu Teâlâ'nın çeşitli nimetlerinden istifade etmeyelim mi?

Edelim. Nimetler Allah'ındır bize vermiŐtir. Kimse onların önüne haramdır diyemez. Diyemez ama nefsin hakkından gelmek imkânı olmaz insanın. Nefis yedikçe kudurur. Azıtır. Hakından gelemezsin ondan sonra.

E namazımı kılıyorum canım.

İŐ namaz kılmakla bitse kolay. Yalnız namazla bitmiyor ki iŐ. Evamir-i ilahiyeyi imtisal yasaklardan içtinap.

Bakalım namaz kılmakla beraber evamir-i ilahiyeyi imtisal edebiliyor muyuz?

Tutabiliyor muyuz Allah'ın dediđini?

Ve her yasaklarından kaçabiliyor muyuz?

Kaçamıyoruz.

Niçin?

Nefsin birçok arzuları var. Arzuların önüne geçmenin imkânı yok. İstiyor da istiyor. İstedike de arttırıyor. Verdike de arttırıyor yani.

Onun için onun önüne geçmek ancak Peygamberin yolundan gitmekle olur.

O yiyemez miydi?

Peygamberin serveti mi yoktu yani, malı mı yoktu?

Allah onun için, “Dağları taşları altın olarak arkandan yürüteyim senin. Nereye gidersen dağlar taşlar altın olarak senin arkandan gelsin.” dediği halde;

“İstemem yâ Rabbi!” dedi.

Niçin?

Dünya o, fani bir âlem. Bugün varsa yarın yok işte.

Onun için insan kendini böyle zevke [alıştırmamalı]. Yaşa başa bakmaz ha. Zevke sefaya kendini alıştırdın mı onun arkasından hakkından gelemezsin. O seni sürükler götürür. Nasıl azgın bir at gemini, dizgini eline aldı mı onun önüne geçemezsin sen artık. Onun için nefis ondan daha çok azgındır. Onun önüne geçilmez.

Ona işte ancak [az yedirerek hakim olabilirsin].

Sonra daha geçen bir dersimizde geçmişti ya;

أَحْبَبُّكُمْ إِلَى اللَّهِ أَقْلُكُمْ طُعْمًا، وَأَخْفُكُمْ بَدَنًا. ك

وَالدَّيْلَمِيُّ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ.

*Ehabbüküm ilallah ekallüküm tu'men ve ehaffüküm bedenen.*²

Ehabbüküm ilallah. "Allaha için en sevgiliniz." *Ekallüküm tu'men.* "Yemeği az yiyen."

Allah'a sizin sevgiliniz yemeği az yiyen. Çeşitli değil az yiyen.

b. Yemek, Uyku Ve İbadetin Sünnetleri

Ve ehaffüküm bedenen. "Beden cihetinden de hafif olan."

Binâenaleyh sen o kadar ye ki yediğin yemek seni taşıyın. Çok yersen sen onu taşırsın bu sefer. Sen onun hamalı olursun. Onun için işte bir karar vermişler. Şu kadar kiloda şu kadar okkada insan olursa karardır demişler. Onu geçirdin mi hastalıklar da artar, dertler de artar, meşakkatler de artar, hamallık da artar.

Onun için çok yemenin iki cihetten zararı var: Bir din cihetinden zararı var, bir de dünya cihetinden zararı var. Dünya cihetinden zararı hastalıktan kurtulmaz insan. Başu daima derttedir.

Ashab-ı kiramın yani Resûlullah Efendimizin zamanı saadetlerinde yaşayan insanlar hepsi bu usule tâbi idiler. Sonra onların arkasından insanlar biraz azıtmaya başladılar yavaş yavaş. Arkasından mutasavvıfe tabakası geldi ki tasavvuf şeysi doğdu;

“Yoo!” dediler, “Resûlullah’ın yolunu geçmeyin! O nasıl dedi, ona göre yiyeceksin, ona göre içeceksin.”

Geçen ki dersimizde de geçmişti ki;

سَيَأْتِي عَلَيْكُمْ زَمَانٌ لَا يَكُونُ فِيهِ شَيْءٌ أَعَزَّ مِنْ]
ثَلَاثَةٍ: دِرْهَمٌ حَلَالٌ، أَوْ أَخٌ يُسْتَأْنَسُ بِهِ، أَوْ سُنَّةٌ يُعْمَلُ
[بِهَا. طس كر عن حذيفة.

Üç şey çok kıymetli.

Nedir onlar?

Birisi helal parayı bulmak çok zor. Çok aziz bir şey. Nadirattan bir şey helal para. En mühimi o.

İkincisi;

Ev ehun yüste'nesü bihî. “Hakiki bir kardeş.”

Hakiki bir dostu bulmak da çok zor bir şey. Herkes bugün senin dostun. Paran varsa

dostun. Yüzüne güler, mevkiin yerindeyse yüzüne güler, elini öper, ayağını öper. Fakat içinde içi başkadır. İçiyle dışının bir olması lazım.

Sonra birisi de, “Sünnetlerin icrası.”

Sünnetlerin icrası da çok mühim. Bugün sünnetlerin icrası hemen hemen pek yok. Bir abdest, namazdaki sünnetleri yapıyoruz. Diğer sünnetlerin hepsini, mesela bu az yemek, az içmek, az uyumak bu da sünnettir. Sünnetin işte ta kendisi burada. Misvak kullanmak sünnettir. Kaç kişi misvak kullanıyor bilmem.

Geçen bir dişçi kardeşimiz geldi. Dişçi olmak dolayısıyla misvakın fevaidini araştırmış. Misvak kadar faydalı bir şey yok. Misvağın içersinde ağızdaki mikropları öldüren bir kuvveti varmış. Onu tetkik etmişler bulmuşlar. Misvak ağacının içerisinde ağızlarımızı misvakladığımız takdirde dişlerimizdeki mikropları öldürüyor. Sonra Peygamberimizin sünneti. Görüyorsunuzdur hacıya gidenler, Arapların şurasında takılıdır, iki de bir hemen ağızını fırçalar, sokar oraya. Namaza durur ağızını fırçalar. Namazı bitirir yine ağızını fırçalar. Misvakıyla gezer. O sünnettir. Yatar-ken, kalkarken, beş vakitte mutlaka ağızınızı

bununla fırçalarsanız dişleriniz temiz olur, sıhhatiniz yerinde olur. Vaktiyle dişleriniz çürümez vaktinden evvel.

Üçüncüsü de sünnetlerin [ıcrası.]

Yemek yerken masada güzel kurulup yemek başka. Ama sünnet oturur, sağ dizini diker, böyle eğilir [yer.]

Peygamber Efendimizin deriden bir sofrası vardı. Deriden mâmul. Onu yayarlardı, onun üzerine yemeğini kor [yerdi]. Biz de;

Efendim yemeğe hürmet lazım!

Sen Peygamber kadar mı bilecen yahu?

Onun üzerine şeye kaldırıyorsun!

Peygamber yerde yerken sen nereden icat ediyorsun bunu?

Bir de üstüne ilave, “Bir hürmet lazım.” [diyor.] Yani sen Peygamberden daha iyi biliyorsun!.. Bid’at olan bir şey.

Sonra yedikleri vakitte mesela besmele-i şerif ile başlamak, arkasından dua etmek, “Elhamdülillah! Bu nimetleri bana verdin de elhamdülillah karnımı da doyurdum. Bundan bana sıhhat, afiyet, kuvvet, kudret ver sana taat edeyim yâ Rabbi!”

Sonra acıkmadıkça [yemek yemek doğru değil.] Bizim mesela bellidir. Sabahleyin şu

saatte yemek. Öğlen üstü bu saatte yemek. Akşama bu saatte yemek. Acıkmadıkça yemeyeceksin.

Acıkmadın, ne diye öğlen saatinde kaçırılmayayım diye uğraşıyorsun?

Bir sabah yemeği akşama kadar bir insana yeter. Ama mide alıştı mı ister o hep. Acıktım der. Çünkü alıştı artık ona. Hayvanı nasıl alıştıırırsak mide de ona alışıyor. Alıştı mıydı da istiyor. Ramazanda ne güzel istemiyor hiç.

Neden?

Unutuyor o alışkanlığı. Mecburiyet de var. Acıkmıyor.

Yemekten sonra ağzını yıkamak. Yemekten evvel yıkamak. Yemekten sonra da eli, ağzı güzel yıkamak. Bir çok hastalıklar bhusus ağzını yıkamadan yatmak dolayısıyla bir çok hastalıklar insanın üzerine gelebilir. Bunlar da yemeğin sünnetleridir.

Uykunun sünneti var. Uykunun sünneti de uykun gelmedikçe yatmayacaksın. Yok uyku saati geldi hemen yatağa gider. Bu gavurların adeti. Uykun gelecek o zaman yatacaksın, uykuyu da bölerekten gece namazını kılmak şartıyla. Gece de kalkıp böyle birde

ikide bir namaz kılmak. Bu da sünnettir. Peygamber'e vacip, bize de sünnet. Teheccüt dediğimiz namaz.

Onun için bak şimdi;

Fe-ülâike şirâru ümmetî.

Şirarı ümmet neden olalım?

Allah'ın nimetlerini yiyoruz. Teşekkür de ediyoruz. Niçin *şirarı ümmet* olalım?

Demek ki nefis. Nefis bizi sürükleyecek bizi sonra fena yollara. Hakkından gelinmez o zaman.

Allah muhafaza etsin.

«سَيَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ شُرَطَةٌ يَغْدُونَ فِي غَضَبِ
اللَّهِ، وَيَرُوحُونَ فِي سَخَطِ اللَّهِ. فَإِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ مِنْ
بِطَانَتِهِمْ. طَبَّ عَنْ أَبِي أَمَامَةَ.»

*Se-yekûnu fî âhiri'z-zamâni şuratatün
yağdûne fî ğadabillâhi ve yerûhûne fî saha-
tillâhi. Fe-ıyyâke en tekûne min bitâneti-
him.*³

³ Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, VIII, 136, r. 7616; Taberânî, *Müs-
nedü'ş-şâmiyyîn*, I, 310, r. 542; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XI,
129, r. 30906.

Bu yeni bir hadistir, Taberani Ebû Üme-me'den rivayet etmiş ama bu hadisi ben söyleyemeyeceğim.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Bu gün herkes devlet kapısından ekmek beklemek için yüzbinlerce çocuk mektebe koşar.

Niçin?

Memur olacağım, rahat. Güzel bir yere de oturursam rahat ederim der.

Sanata, ticarete, atılıma günümüz çok noksan. Bugün dünya piyasalarında diyorlar ki deniz kuvvetlerimiz [çok zayıf,] deniz ticaretimiz Kıbrıs'tan azmış. Deniz ticaretimiz yok. Beceremiyoruz. Kaç milyar para veriyormuşuz gemicilere biz, memleketin denizcilerine ki bizim mallarımızı dış memleketlere götürsünler diyerekten. Kendimizin götüreceğimiz gemimiz yok demek yahut beceremeyeceğiz demek neyse.

Yani herkes memur olmak hevesinde. Ticaret, sanat, ziraat geriye kalıyor. Bugün birçok köylerimizde [topraklar] muattal hale gelmiş. Hep şehirlere akıyor milletler, şehirler de para bol ve kolay kazanılıyor. Köyde toprakla uğraşmak da kolay bir şey değil.

Onun için bak bu [hadiste;] “Sabahleyin ve akşamüstü Allahu Teâlâ’nın gadabına uğruyorlar. Sakın sen onlardan olma!” buyuyor.

Bunun arkası yeter bu kadar.

«سَيَكُونُ بَعْدِي سَلَاطِينُ، الْفِتْنُ عَلَى أَبْوَابِهِمْ
كَمَبَارِكِ الْإِبِلِ، لَا يُعْطُونَ أَحَدًا شَيْئًا إِلَّا أَخَذُوا مِنْ
دِينِهِ مِثْلَهُ. طَبَّكَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ
جَزَاءٍ»

*Se-yekûnü ba’dî selâtînü el-fitenü alâ
ebvâbihim ke-mebâriki’l-ibili lâ yu’tüne
ehaden şey’en illâ ehazû min dînihi mislehu.*⁴

Bu Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri Cenab-ı Hakk’ın en sevgili bir kulu-
dur. En sevgili kulu olduğu için, şimdi bu de-
me ki;

“Cenab-ı Peygamber zamanını bilirdi,
zamanından sonrasını nasıl bilecek? Allah mı
bu?”

⁴ Hâkim, *el-Müstedrek*, III, 734, r. 6665; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, XII, 33, r. 8964; Heysemî, *Mecme'u'z-zevâid*, V, 246, r. 9257; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XI, 129, r. 30907.

Hayır, Allah değil ama Allah bildiriyor ona. Allah bildirdiği için o da bize bildiriyor. Bir vakit gelecek şöyle olacak, böyle olacak. 100 sene sonra, 500 sene sonra, bin sene, iki bin sene sonra şunlar olacak.

Se-yekûnü ba'dî selâtînü. "Benden sonra sultanlar gelecek."

Hilafet kalkacak ortadan. Halifelik dört devirde; Hz. Ebubekir, Ömer, Osman, Ali, bitti. Ondan sonra sultanlık devri geliyor: *Selatîn.*

el-Fitenü alâ ebvâbihim. "Herkes sultan olmak için sultanlık kapılarında fitneler o kadar artacak ki." *Ke-mebâriki'l-ibili.* "Develerin yattığı yerlerde yatak yerlerine diyorlar ki onların yatak yerlerinde devenin şaysinden dolayı çok vukuatlar olurmuş." *Lâ yu'tûne ehaden şey'en.* "Bu insana bir şey verirler." *Selatîn.* "Selâtin vazife verir, para verir memuriyet verir, ne verirse verirler."

c. Şerrü'l-Halka Karşı Mücadele

Lâ yu'tûne ehaden şey'en.

Şey dendiği vakitte her şey içine girer değil mi?

Şey lafzının altındadır. Varlık, ne verirse verir.

İllâ ehazû min dînihi mislehu. "Ama verdiği kadar dininden alır."

Verdiği kadar senin dininden alır.

Nasıl alır?

Paranın sebebine sen ona boyun bükeceksin. Kötülüklerini görmeyeceksin. İyiliklerine meth ü sena edeceksin. Öbür türlü ise dinini elinden kurtaracaksın.

Paranın şerri.

«سَيَكُونُ بَعْدِي مِنْ أُمَّتِي قَوْمٌ يَقْرَأُونَ الْقُرْآنَ لَا
يُجَاوِزُ حَلَاقِيمَهُمْ، يَخْرُجُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَخْرُجُ
السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ، ثُمَّ لَا يَعُودُونَ فِيهِ، هُمْ شَرُّ الْخَلْقِ
وَالْخَلِيقَةِ سِيمَاهُمْ التَّحْلِيقُ. حَمَّ م ه ط ب عَنْ أَبِي
ذَرِّ وَرَافِعِ بْنِ عَمْرِو الْغِفَارِيِّ مَعًا.»

*Se-yekûnü ba'dî min ümmetî kavmun
yakraûne'l-Kur'âne lâ yücâvizü halâkîmehüm
yahrucûne mine'd-dîni kemâ yahrucu's-
sehmü mine'r-remiyyeti sümme lâ yeûdüne*

*fîhi hüm şerrü'l-halki ve'l-halîkati sîmâhü-mü't-tahlîku.*⁵

Buna da dikkat edin!

Se-yekûnü ba'dî min ümmetî. "Benden sonra gelecek, olacak bir zaman." *Kavmün.* "Bir kavim ki." *Yakraûne'l-Kur'âne.* *Eûzubillahimineşşeytânirracîm* diye başladı mı okumaya sesi de güzel, edası da güzel, kendisi de güzel. Bayılırsın okuduğuna. Oku da dinleyelim!" diyerekten bayılır, herkes bayılır.

Yakraûne'l-Kur'âne. "Bu kavim ki Kur'ân-ı Azîmüşşân'ı okurlar."

Bak geçen de kaç derstir geçiyor bu ha tekrar tekrar başka ravilerle.

Yakraûne'l-Kur'âne. "Kur'an'ı okurlar bunlar, ellerinden düşmez kitap."

Sürekli, mütemadiyen okurlar ama;

Lâ yücâvizü. "Bu Arap bu."

Arap dedi ama hepimize şamil. Malum ya, o okurken anlıyordu az çok. Ne okuduğunu anlıyordu. Biz ise, Allah affetsin, okudu-

⁵ Müslim, "Zekat", r. 158; İbn Mâce, "Mukaddime", 12, r. 170; Dârimî, "Cihâd", 40, r. 2478; Ahmed b. Hanbel, V, 31, r. 20342; Ahmed b. Hanbel, V, 31, r. 20346; İbn Hibbân, *Sahîh*, XV, 135, r. 6738; Hâkim, *el-Müstedrek*, III, 502, r. 5873; Tayâlisî, *Müsned*, I, 359, r. 449; Beyhakî, *Delâilü'n-nübüvve*, VI, 429, r. -1; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, V, 19, r. 4461; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XI, 141, r. 30951.

ğumuzu da anlamayız. Yalnız okuruz sevaptır diyerekten. Okuruz da onun emirlerine uymamız yok. Emirlerine uymamız yok, yasaklarından kaçmamız yok. Yine herkes bildiğini yapar.

Dün bir arkadaş geldi de iki kardeş kavga etmişler. Kavganın sebebi de faiz. O faizci boyuna para dağıtıyor. Senet alıyor tabi eline. Öteki de bunu biliyor tabi. Musallat oluyor üzerine. Şimdi bu adam da müslüman adam. Namaz da kılar. Hacıdır da. Ama bunu da sanat edinmiş kendisine. Okuyor Kur'an'da, ve "Faizi yemeyin!" diyen âyetler okuyor ama o onu okuyup geçiyor öyle. "Hile yapmayın!" âyetleri okuyor geçiyor öyle. "Fesat yapmayın!" âyetler geçiyor okuyor. "Allah zulmü sevmez!" âyetler okuyup geçiyor. Yine zulmün içerisinde, fesadın içerisinde, hilenin içerisinde. Her çeşit, her çeşit fenalıklar üzerimizde.

Allah muhafaza etsin.

Böyleyken;

Yakraûne'l-Kur'âne lâ yücâvizü. "Tecavüz etmez yani geçmez."

Hulkum diyoruz ya, hulkumun cemî halâkîm gelir.

Halâkîmehüm. "Bu boğazlarından geçmez, içeriye inmez."

Gönlünde bir şey yok. Gönlü boş.

Ya, ne yapıyor?

Ağzıyla söylüyor, işte o kadar.

Yahrucûne mine'd-dîni. "Bunlar dinden çıkarlar."

Dinden çıkarlar bunlar.

Ama Kur'an okuyor ya efendi, nasıl olacak, dinden nasıl çıkar bu adam?

Ne bileyim ben nasıl çıkacağını?

Kur'an okuyor fakat diyor ki bak;

Yahrucûne mine'd-dîni. "Dinden çıkar."

Nasıl çıkar?

Kemâ yahrucu's-sehmü mine'r-remiyyeti. "Avcı yahut atıcı attığı vakitte silahını hedefi delip nasıl geçerse öte tarafa, bu da dinden öyle çıkar gider."

Ok nasıl çıkıyor, bu da böyle.

Sümme. "Ondan sonra." *Lâ yeûdûne fîhi.* "Bu irtidat, mürted oluyor, yani irtidat ediyor."

Şimdi aziz kardeş!

Gavur var, bir de mürted var. Gavur gavurdur, bildiğimiz Ermeni, Rum, Yahudi çeşit gavurlar. Bunların kestiğini yeriz, karılarını

da alırız. Yahudi karısını da alırız, Ermeni karısını da alırız, Rum karısını da alırız, nikâhlanırız yani.

Caiz değil mi ya?

Fakat mürtedin ne kestiğini yeriz, ne karısı alınır ne kız verilir kendisine.

Mürted, yani dini bırakmış, dinden dönmüş. Dinden dönenin bu kadar fenadır akıbeti.

Allah muhafaza etsin.

Günah işler bir insan. Günah işlemekle gavur olmaz da günah gavurluğa doğru götürür ve böyle bazı helali haram dersin, haramı da helal dersin bu sefer dinden çıkar insan. Ve buna benzer birçok şeyler. Bu kantarı, ölçüsü bu.

Sümme lâ yeûdûne fîhi. “Bir daha dönmez artık dine. O gâvurluğunda yürür gider.”
Hüm. “Bunlar nedir?” *Şerrü’l-halki.*
“Mahlûkâtın en şerlisi.”

Bunlara burada demiş ki, “Bunlardan murat *şîa* ve *havaric*ti denmiş.”

Yani *şîa* ve *havaric* yani bizim Kızılbaş dediğimiz. *Şîa* Acemistan’da olan ve bizim içerimize de girmiş olan, Yavuz Sultan Selim’in 30 binini, 40 binini kestiği halde önüne

geçemediği bu cemiyet, bu kavim bugün içimizde yaşamaktadırlar. “Bu onlara aittir.” denmiş ama bu bugün sirayet etmiş hepimizin içine.

Allah hepimizi muhafaza etsin bu kötü duruma düşmekten. Okuduğumuzu bilerekten okumak, evâmiri ilahiyeye imtisal edip nevâhîsinden sakınmak suretiyle Cenab-ı Hak cümlemize hakiki tevbeler nasip etsin.

Yoksa iş Kur’an okumakta değil yani! İş Kur’an okumakta değil Allah’ın yolunda gitmekte iş.

d. İmanlı Kadınlar Ve Tehlikeli Zamanlar: Cihad, Giyim Ve İtikat

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ

*Ve atîullahe ve atîurrasûle.*⁶

Allah’a ve Resûle itaat lazım. İtaatsiz olan bu okumadan fayda hasıl olmuyor.

Canım sen okuyorsun ama bak gittiğin yola bak bir kere?

Hiç müslümana benzer ruhun bile yok üzerinde?

Bu halinle nasıl Müslümanlık davasında bulunuyorsun?

⁶ 5/Mâide, 92.

Burası da çok acı.

Bunların alameti tarifi bunları nasıl tanıyalım anlayalım?

Sîmâhüm. “Bunların alameti.” *et-Tahlîku.* “Tahliktir, tıraştır. Tıraş olmaları.”

Bugün hippî denilen mahlûk sakalı salmaktan hiç utanmıyor. Saçı başı darma dağınık. Bir sürü ne olduğu belli olmayan bir mahlûk. Fakat bir müslüman sakal salmaya utanıyor. Karıdan izin almak lazım diyor. Şöyle diyor, cemiyet buna müsait değil diyor. Öteki herif ne cemiyet tanıyor ne bir şey tanıyor. İstedığı gibi bacağı açık, karısı açık, kızı açık. Saçı sakalına karışmış. Bu korkuyorlar.

«سَيَكُونُ أَقْوَامٌ مِنْ أُمَّتِي يُغَلِّطُونَ فُقَهَاءَهُمْ بِعُضَلِ
الْمَسَائِلِ، أَوْلَيْكَ شِرَارُ أُمَّتِي. سَمُوِيَهُ عَنْ ثَوْبَانَ»

*Se-yekûnü akvâmun min ümmetî yuğal-litûne fukahâehüm bi-udali'l-mesâili ülâike şirâru ümmetî.*⁷

Se-yekûnü akvâmun min ümmetî. “Ümmetimden yine bir takım kavim gelir ki.” Yu-

ğallitûne fukahâehüm bi-udali'l-mesâili.

“Gayet ince meseleler, mühim meseleler, içinden çıkılmayan meseleler.”

Gelir, “Allah nerde?” der.

“Allah ne işle meşgul?” der.

“Allah’ın boyu nasıl eni nasıl?” der mesela.

Gelir meleklerden sorar; “Niçin görünmüyorlar, niçin göremiyoruz?” der. Kaderden bahseder. Şöyle eder böyle eder. Mühim ince meselelerden böyle.

Mesela birisi gelmiş, sineğin yağını soruyor galiba birisine de;

“Utanmaz herif! Hz. Hasan’ın, Hüseyin’in kanını emdiğinizde hiç düşünmediniz de şimdi bir sinekten ne kadar kan çıkar diyerekten, ne kadar abdesti bozar mı bozmaz mı diyerekten onu soruyorsun benden!” demiş.

Sinek ısırığı, azıcık buradan bir kan çıkar mesela. Bunun abdesti bozuyor mu bozmuyor mu diyerekten uzun uzun tetkikat yapmaya kalkar ki o böyle bir mesail, o da değil. Böyle ince şeyler soruyor yani altından çıkılması müşkül olan şeyler var. O ince müşkül meseleleri ileri sürüyor. Onları tetkike kalkıyor. Bunlar da iyi bir şey değil.

Ülâike şirâru ümmetî. “Bu da ümmetimin şerlileri yapar bu işi.”

Mesela şimdi beyefendi kaderi inkâr edekten kitap yazıyormuş. “Kader nedir?” diyerekten. Kaderi inkâr eden mezhep var; işte Şialar var, Kaderiyeciler var, bilmem kimler var filan. E o zaman sen ehli sünnetin dışına çıkarısın. Sen ehli sünnetten olamazsın. İnkâr edersin ama ehli sünnetten de olamazsın. Ülâike şirâru ümmetî diyor sana. Ümmetin de şerlisi olursun.

Yine buyuruyor bak.

«سَيَكُونُ بَيْنَكَ وَبَيْنَ عَايِشَةَ أَمْرٌ. قَالَ لِعَلِيٍّ. قَالَ:
فَأَنَا أَشَقَاهُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: لَا، وَلَكِنْ إِذَا كَانَ
ذَلِكَ فَارْدُدْهَا إِلَى مَا مَنِهَا. حَم طَب عَنْ أَبِي رَافِعٍ.
وَضَعْفٌ.»

*Se-yekûnü beyneke ve beyne Âyişete emrûn. Kâlehu li-Aliyyin. Kâle: Fe-ene eşkâhüm yâ resûlallâh? Kâle: Lâ, ve lâkin izâ kâne zâlike ferdudhâ ilâ me'meniha.*⁸

⁸ Ahmed b. Hanbel, VI, 393, r. 27198; Bezzâr, Müsned, IX, 326, r. 3881; Tahâvî, Şerhu müşkili'l-âsâr, XIV, 267, r. 5612; Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, I, 332, r. 935.

Cenab-ı Peygamber bak hadiseleri nasıl mucizesi ile beyan ediyor.

Se-yekûnü beyneke ve beyne Âyişete emrûn. Kâlehu li-Aliyyin. “Ey Ali! Yakın zamanda seninle Aişe arasında bir hadise, bir vakıa olacak.” *Kâle: Fe-ene eşkâhüm yâ resûlallâh?* “Yâ Resûlallah! Ben o zaman insanların en şakîsi mi olacağım?”

Aişe ile benim aramda nasıl olur hadise?

Kâle: Lâ. “Hayır hayır, sen insanların en şerlisi olmayacaksın.” *Ve lâkin izâ kâne zâli-ke ferdudhâ ilâ me'meniha.* “Fakat eğer böyle bir hadise olduğu vakitte onu al ve yerine onu emniyetle götür teslim et.”

Bir daha böyle şeylere karışmayın. O zaman biz esir deriz ya. Tabii ona yakışmaz o denilen şey. Orada mağlup oldular ve Hz. Ali Efendimiz aldı onu evinde misafir etti. Sonra da Medine-i Münevvere'ye geri çevirdi. Yolladı.

Ama hadise oldu. Cemel Vakası diyorlar buna. Cemel Vakası. Hz. Aişe validemizin arkasına bir sürü insanlar takıldı. Hz. Ali'ye karşı isyana gittiler, fakat mağlup oldular. Hz. Ali Efendimiz yine Hz. Aişe validemizi aldı evinde misafir etti sonra Medine-i Mü-

nevvere'ye selamete yolladı. Efendimizin bu emri zahir oldu yani o zaman.

Buradaki hadisler çok ince manalı. Çok, hepimize de dokunan ağır tehditler var içerisinde. Onun için onu, onları okumaya bile cesaret edemiyorum. Okumaya bile cesaret edemiyorum!

Allah kusurlarımızı affetsin.

Bir insan pislik bir yerde yürür de ayağına pislik bulaşmasın derse olur mu?

Pislikte yürüyorsun mutlaka o pislik sana bulaşacak.

Dikenli bir yerde yürüyorsun da bana diken batmasın dersen olur mu?

Olmaz. İlle o diken sana batacak. Binâenaleyh yürüdüğün yeri iyi gör ve geçtiğin yere iyi bak, dikenli yoldan gitme. Pislik yollara girme. Allah'ın yolundan ayrılma yani. Allah'ın yolundan ayrıldın mı, Peygamberin yolundan ayrıldın mı pisliklere, dikenlerin içine düşersin. Ondan sonra ya kurtulursun ya kurtulmazsın.

Allah korusun.

«سَيَكُونُ فِي آخِرِ أُمَّتِي نِسَاءٌ يَرْكَبْنَ عَلَى سُرُوجٍ
كَأَشْبَاهِ الرَّجَالِ، يَنْزِلُونَ عَلَى بَابِ الْمَسْجِدِ،
كَاسِيَّاتٍ عَارِيَّاتٍ، عَلَى رُؤُوسِهِنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ
الْعِجَافِ؛ فَالْعَنُوهُنَّ فَإِنَّهُنَّ مَلْعُونَاتٌ. لَوْ كَانَتْ
وَرَاءَكُمْ أُمَّةٌ مِنَ الْأُمَّمِ خَدَمَتْهُمْ كَمَا يَخْدُمُكُمْ نِسَاءُ
الْأُمَّمِ قَبْلَكُمْ. طَبَّ عَنْ ابْنِ عَمْرٍو.»

*Se-yekûnü fî âhiri ümmetî nisâün yer-
kebne alâ sürûci ke-eşbâhi'r-ricâli yenzilûne
alâ babi'l-mescidi kâsiyâtün âriyâtün alâ
ruûsihinne ke-esnimeti'l-buhti'l-icâfi fe'l-
anûhünne fe-innehünne mel'ûnâtün. Lev
kânet verâeküm ümmetün mine'l-ümemi
hademethüm kemâ yahdumuküm nisâü'l-
ümemi kableküm.*⁹

Se-yekûnü fî âhiri ümmetî nisâün. “Be-
nim ümmetimin âhir zamanda gelecek bir
kavimde kadınlar olacak ki.” *Yerkebbe alâ*

⁹ Ahmed b. Hanbel, II, 223, r. 7083; İbn Hibbân, *Sahîh*, XIII, 64, r. 5753; Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 483, r. 8346; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-
evsat*, IX, 131, r. 9331; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XIII, 63, r. 156;
Taberânî, *el-Mu'cemü s-sagîr*, II, 257, r. 1125; Heysemî, *Mecme'u'z-
zevâid*, V, 137, r. 8612; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, XVI, 401, r. 45105.

sürûci ke-eşbâhi'r-ricâli. "Hayvanlara binecekler; atlara, develere, otomobillere." *Yenzilûne alâ babi'l-mescidi.* "Cami kapılarına da gelip inecekler." *Kâsiyâtün.* "Esvapları üzerlerinde."

Esvapları da var yani.

Kâsiyâtün. "Kisvelenmişler, örtülü ama."

Âriyâtün. "Hakiki esvaptan ârîdirler."

Üstündeki elbiselerin inceliğinden veya hut da takva elbisesi yok kendilerinde.

Alâ ruûsihinne ke-esnimeti'l-buhti'l-icâfi. "Başlarında böyle deve hörgücü, zayıf develerin hörgücü gibi hörgüçleri de var."

Fe'l-anûhünne fe-innehünne mel'ûnâtün. *Lev kânet verâeküm ümmetün mine'l-ümemi hademethüm kemâ yahdumuküm nisâü'l-ümemi kableküm.*

Allah kusurlarımızı affetsin. Tevfikatı samadaniyesine mazhar etsin.

سَيَكُونُ بَعْدِي أُمَّرَاءُ يَقْتَتِلُونَ عَلَى الْمَلِكِ، يَقْتُلُ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا. شَطَبٌ عَنْ عَمَّارٍ

Se-yekûnü ba'dî umerâü yaktetilûne ale'l-mülki yaktülü ba'duhüm ba'dan.

Se-yekûnü ba'dî umerâü. "Bir takım amirler gelecekler ilerde yine." *Yaktetilûne ale'l-mülki yaktülü.* "Mülkü ben alacağım diyerekten dövüşecekler."

Şimdi neydi o Afgandaki, mülkü almak için dövüştüler birçok insan öldü orada mesele.

Yaktetilûne ale'l-mülki yaktülü. "Mülkü biz geçireceğiz ele diyerekten dövüşecekler." *Yaktülü ba'duhüm ba'dan.* "Bazısı bazısına ben vermeyeceğim diyecek. O da ben alacağım diyecek." *Yaktetilûn.* "Dövüşecekler, birbirini öldürecekler."

Allah muhafaza etsin.

«سَيَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَقْوَامٌ يُقَالُ لَهُمْ: اللُّوطِيَّةُ،
عَلَى ثَلَاثَةِ أَصْنَافٍ: فَصِنْفٌ يَنْظُرُونَ وَيَتَكَلَّمُونَ،
وَصِنْفٌ يُصَافِحُونَ وَيُعَانِقُونَ، وَصِنْفٌ يَعْمَلُونَ ذَلِكَ
الْعَمَلَ. فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، إِلَّا أَنْ يَتُوبُوا. فَمَنْ تَابَ
تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ. الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ.»

Se-yekûnü fî âhiri'z-zamâni akvamun yukâlü lehüm: el-Lûtiyyetü alâ selâseti esnâfin fe-sınfun yanzurûne ve yetekel-

*lemûne ve sınıfun yusâfihûne ve yuânîkûne ve sınıfun ya'lemûne zâlike'l-amele. Fe-la'netullâhi aleyhim illâ en yetûbû. Fe-men tâbe tâballâhu aleyhi.*¹⁰

Orada *se-yekûnü ba'dî* diyordu, burada *fî âhiri'z-zamân* diyor.

Zaten Peygamberimizin kendisi de ahir zaman Peygamberi değil mi?

O günden sonra, yalnız kendi devri müstesna. Peygamberimizin bu devri müstesna. O hem dünyanın, dünya hayatının en güzel devri Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bulunduğu devir. O devir bir daha bulunmaz.

Se-yekûnü fî âhiri'z-zamâni akvamun. "Ondan sonra bir takım kavim gelecek ki yine." *Akvamun.* "Kavimler." *Yukâlû lehüm: el-Lûtîyyetü.* "Bunlara Lutî derler."

Lutî denilen bir kavim gelecek. İşte Lut Gölü var ya hani. O Lut Gölü de onlardan kalma. O fena hadisenin insanları, Lut *aleyhisselam*'ın zamanında o memleketin batmasına da sebep oldular. Ama bu kıyamete kadar gider devam eder. Bunlara Lutî denilir.

¹⁰ Deylemî, *el-Firdevs*, II, 315, r. 3425; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, V, 341, r. 13133.

Alâ selâseti esnâfin. “Bunlar üç sınıf üzerindedirler.”

Lutîler üç sınıf üzerindedirler.

Fe-sınfun. “Bunlardan bir sınıf.” *Yanzurûne ve yetekellemûne.* “Ancak bakıp görüşmekle telezzüz ederler.”

Görüşmek ve bakmak suretiyle telezzüz ederler ama bunlar Lutîlerdendir. Birincisi.

Ve sınıfun. “İkinci bir sınıf.” *Yusâfihûne ve yuânikûne.* “Musafaha eder ve birbiriyle kucaklaşırlar.” Oldu iki.

Ve sınıfun. “Üçüncü bir sınıf da.” *Ya'lemûne zâlike'l-amele..* “O kötü ameli işlerler ki.” *Fe-la'netullâhi aleyhim.* “Allah'ın laneti bunların üzerine olsun.” *İllâ en yetûbû.* *Fe-men tâbe tâballâhu aleyhi.* “Tevbe ederlerse, tevbe ettikleri takdirde tevbe edenlerin tevbesini de Allah kabul eder.”

Fakat demin de arz ettiğim gibi insan alıştığı bir şeyi terk etmesi kadar zor bir şey yoktur. Aç kalır insan, susuz da kalır, ona da dayanır. Çıplak kalır, ona da dayanır. Fakat alıştığı âdeti neyse onu yapmak için can atar durur. Fırsat bekler durur.

Allah muhafaza buyursun.

e. Ahir Zamanda Ortaya Çıkacak Alametler

Onun için kötü huya alışmak kadar kötü şey yoktur.

Bak şimdi yine.

«سَيَكُونُ فِي آخِرِ أُمَّتِي أَقْوَامٌ يُزَخْرِفُونَ مَسَاجِدَهُمْ،

وَيُخْرِبُونَ قُلُوبَهُمْ، يَتَّقِي أَحَدَهُمْ عَلَى ثَوْبِهِ مَا لَا

يَتَّقِي عَلَى دِينِهِ، لَا يُبَالِي أَحَدُهُمْ إِذَا سَلِمَتْ لَهُ

دُنْيَاهُ مَا كَانَ مِنْ أَمْرِ دِينِهِ. كَفِي "تَارِيخِهِ" عَنِ ابْنِ

عَبَّاسٍ»

*Se-yekûnü fî âhiri ümmetî akvâmun yü-
zahrifûne mesâcidehüm ve yuhribûne
kulûbehüm yettekî ehadühüm alâ sevbihi mâ
lâ yettekî alâ dînihi lâ yübâlî ehadühüm izâ
selimet lehu dünyâhu mâ kâne min emri
dînihi.*¹¹

Se-yekûnü fî âhiri ümmetî akvâmun.
"Benim ahir zamandaki ümmetimde de ola-
cak hadiselerden birisi de." *Yüzahrifûne
mesâcidehüm.* "Mescitlerini süsleme."

¹¹ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, X, 205, r. 29088.

Mescitleri süsleme ahir zaman ümmetinin âdeti. Görüyoruz Arabistan'a gittiğimiz vakitte [mescidler sade yapılmış].

“Ama orası Arabistan’dır! Orada yağmur yok, kış yok, şey yok.” diyeceksin.

Bizim mescitler tabi kış memleketleri soğuşu var, rüzgârı var, karı var, yağmuru var. İyi kapatıp da düzenleyelim de bu boyalar ve bu çiçekler ve bu bir takım avizeler bir takım altından gümüşten bir şeyler koymalar, çeşit çeşit levhalarla süslemeler ne oluyor?

Bunlar hep kıyamet alameti.

Yani şimdi bir mescit 100 bin liraya çıkıyorsa bugün öteki yaptığımız mescit 200 bin, 300 bin oluyor.

Neden?

Süslüyoruz.

Süssüz olursa yok olmaz. Canım şimdi yaparız ederiz, üzerine atarız bir beton olur biter.

Maksat namaz kılmak değil mi ya?

Yok. İlle süslü olacak.

Yüzahrifûne mesâcidehüm. “Mescidlerini böyle süslerler.” *Ve yuhribûne kulûbehüm.* “Ama kalpleri ise harap.”

Kalpleri, gönülleri harap. Mescidleri güzel, süslü ama içleri boş.

Bak şimdi!

Yettekî ehadühüm alâ sevbihi mâ lâ yettekî alâ dînihi.

“Esvabına bir kir konmasından bir toz konmasından bir leke gelmesinden korunuyor.”

Arabaya binerken yolda yürürken üstüne titizlikle dikkat ediyor ki esvabım da yeni. Aman bir şey gelmesin üzerine bir leke buluşmasın.

Mâ lâ yettekî alâ dînihi. “Ama dinine gelen günahlardan sakınmıyor.” *Lâ yübâlî.* “Ehemmiyet vermez.” *Lâ yübâlî ehadühüm izâ selimet lehu dünyâhu.*

Dünyası iyi mi?

İzâ selimet lehu dünyâhu. Dünyası iyi mi? Dünyası iyi oldu, salim.”

Selamette dünyası rahat iyi. Varidatı iyi, geliri güzel, yolunda.

Mâ kâne min emri dînihi. “Dininde olan kusurları, dinindeki kusurları hiç [önemsemez.”]

Dünyam iyi ya, ama dininde şunlar eksikmiş. Gece kalkamıyormuşum. İşte bol yi-

yormuşum, bol içiyormuşum. Şundan da bundan da zevk ü sefa ediyormuşum. Şimdi [bugün] Pazar, herkes bir tarafta. Geziyor. Plajlar hele.

سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي فِتْنَةٌ، فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَالْزَمُوا
عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، فَإِنَّهُ الْفَارُوقُ بَيْنَ الْحَقِّ
وَالْبَاطِلِ. حَلَّ عَنْ أَبِي لَيْلَى الْغِفَارِيِّ.

Se-yekunü ba'di fitnetün fe-izâ kâne zâlike fe'l-zemû aliyye'b-ne ebî tâlibin fe-innehû el-fârûku beyne'l-hakkı ve'l-bâtılı.

Feyekunu bağdi fitneti. "Bir fitne olacak yakında benden sonra." *Fe-izâ kâne zâlike fe'l-zemû aliyye'b-ne ebî tâlibin.*

Hız. Muaviye ile Hız. Ali Efendimizin arasındaki olacak hadiseye işareten diyor ki;

"Yakında bir fitne olacak. Siz Ali tarafına iltizam edin."

Hız. Alinin tarafına iltizam edin diyerekten bu hadisi buyurmuş.

Fe-innehû el-fârûku beyne'l-hakkı ve'l-bâtılı. "O hak ile batıl arasını tefrik eder, onun için siz onun tarafını tutun." demiş.

Fakat o zaman belki bu hadisi duyanlar olmadı. Nedense bir kısım bir tarafı tuttu bir kısım bir tarafı tuttu. Müslümanların başına gelen geldi.

سَيَكُونُ بَعْدِي وُلَاةٌ، فَيَلِيكُمُ الْبُرُوبِرِّهِ، وَيَلِيكُمُ
الْفَاجِرُ بِفُجُورِهِ؛ فَاسْمَعُوا لَهُمْ وَأَطِيعُوا فِي كُلِّ مَا
وَافَقَ الْحَقَّ، وَصَلُّوا وَرَاءَهُمْ. فَإِنْ أَحْسَنُوا فَلَكُمْ
وَلَهُمْ، وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ. ابْنُ جَرِيرٍ قَط
وَإِبْنُ النَّجَّارِ عَنِ أَبِي هُرَيْرَةَ. وَصَعَّفَ.

*Se-yekûnü ba'dî vülâtün fe-yelîkümü'l-
birrü bi-birrihi ve yelîkümü'l-fâciru bi-
fucûrihi fe'smeû lehüm ve etîû fî külli mâ
vâfeka'l-hakka ve sallû verâehüm. Fe-in ah-
senû fe-leküm ve lehüm ve in esâû fe-leküm
ve aleyhim.*¹²

Se-yekûnü ba'dî vülâtün. "Yakın zaman-
da sizin başınıza bir takım âmirler gelecek."
*Fe-yelîkümü'l-birrü bi-birrihi ve yelîkümü'l-
fâciru bi-fucûrihi.* "Bazı iyisi bazısı da kötü-

¹² Dârekutnî, *Sünen*, II, 400, r. 1759; Dârekutnî, *Sünen*, II, 400, r. 1759; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VI, 247, r. 6310; Heysemî, *Mec-me'u'z-zevâid*, V, 218, r. 9105; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 62, r. 14846; İbn Cerîr (Taberî), *Tefsir*, VIII, 502, r. 9876.

sü. İyisinin iyisi kötüsünün de kötülüğü olur.”
Fe'smeû lehüm ve etîû. “Söz dinleyin ve itaat etmeye bakın.” *Fî külli mâ vâfeka'l-hakka.* “Hakka uygun olduğu sürece.” Ve *sallû verâehüm.* “Arkasında da namazlarınızı kılınız.”

«سَيَهْلِكُ مِنْ أُمَّتِي نَفَرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَاللَّبَنِ.
قِيلَ: وَمَا أَهْلُ الْكِتَابِ؟ قَالَ: قَوْمٌ يَتَعَلَّمُونَ كِتَابَ
اللَّهِ يَجَادِلُونَ بِهِ الَّذِينَ آمَنُوا. قِيلَ: وَمَا أَهْلُ اللَّبَنِ؟
قَالَ: قَوْمٌ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ، وَيُضَيِّعُونَ الصَّلَوَاتِ.
ط ب ه ب ك ع ن عُ قَبَةَ.»

*Se-yehlikü min ümmetî neferün min ehli'l-kitâbi ve'l-lebeni. Kîle: Ve mâ ehlü'l-kitâbi? Kâle: Kavmun yeteallemüne kitâballâhi yücâdilüne bihi'llezîne âmenû. Kîle: Ve mâ ehlü'l-lebeni? Kâle: Kavmun yet-tebiûne's-şehvâti ve yudayyiûne's-salavâti.*¹³

¹³ Hâkim, *el-Müstedrek*, II, 406, r. 3417; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, IV, 388, r. 2703; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr*, XVII, 296, r. 817; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, X, 215, r. 29137; Rûyânî, *Müsned*, I, 183, r. 240.

Se-yehlikü min ümmetî neferün min ehli'l-kitâbi ve'l-lebeni. "Benim ümmetimden, ehli kitaptan, Kur'an okuyanlardan bir mü'min gurup, bir zümre helak olacak."

Bir nefer, cemaat.

Bunların birisi, *el-Lebeni*. "Leben suretiyle [helak olur].

Bu kitap suretiyle nasıl helak olur?

Leben, süt.

"Leben suretiyle nasıl helak olur?" demişler sormuşlar.

Ehli kitap.

Bu ehli kitaptan murat nedir ya Resûlallah? Nasıl helak olacak bu insanlar? Hem kitap sahibi olsun hem de helak olsun. Nasıl olacak?

Buyurmuş ki;

Kavmun. "Bir kavimdir ki." *Yeteallemûne kitâballâhi.* "Allahu Teâlâ'nın kitabını teallüm ediyor, öğreniyor." *Yücâdilûne bihi'llezîne âmenû.* "Öğrendikten sonra iman edenlerle mücadele etmek için."

İman edenlerle mücadele etmek, onları baştan çıkarmak için mücadele ediyor.

Eh anladık, peki!

Kîle: Ve mâ ehlü'l-lebeni? "Bu süt ehli, bunu helaki nasıl olacak?"

Süt ehlinin helaki nasıl olacak?

Kâle: Kavmun. "O süt ehli olan bir kavimdir ki." *Yettebiûne's-şehvâti.* "Şehvetlerine uyacaklar." *Ve yudayyiûne's-salavâti.* "Ve bu suretle de namazlarını bırakacaklar."

Bu *yettebiûne's-şehvât, el-leben,* süt içmek için. O zaman süt var başka bir şey yok yani.

Süt içmek için nerde bulunurlar?

Çöllerde bulunur. Çöllere dağılacaklar. Yani yaşamak için. Yaşamak için bizim sayfiye dediğimiz şeyin tabiri. Hava alacağız diyerekten sayfiyelere dağılacaklar, yaşayacaklar orada. Süt yerine, bugün envai çeşit şurupları içecekler, keyiflerine bakacaklar. Buldukları yerde ezan okunmaz. Buldukları yerde mescit de yoktur. Namaz kılsa da olduğu yerde kılacak. Camisi yok camiye gitsin ki. O suretle *ve yudayyiûne's-salavâti.* "Cemaati terk edecek." *Bi terki'l-cemaati ve'l-cumuah.* "Cuması yok, cemaati de yok."

Binâenaleyh bunlar namazı kılsa da yalnız kılacak. Ve bu suretle de bunlar helake gidecekler.

Yani yazlığımıza ne mani oluyorsun hocafendi sen bizim?

Bizim paramız da var paralarımızla gider ev de tutarız. Yaşarız da. Deniz havası da alırız.

Ama günahları?

“Eh, Allah korusun bizi!” deriz. Ama cemaatin terkinden dolayı helake düşmemizin ne demek olduğunu henüz öğrenmiş değiliz.

Allah kusurlarımızı affetsin.

Şurada iki hadis daha var, onları da okuyayım inşallah.

«شَاهِدُ الزُّورِ لَا تَزُولُ قَدَمَاهُ حَتَّى تَجِبَ لَهُ النَّارُ»
أَبُو سَعِيدٍ النَّقَّاشُ عَنْ أَنَسٍ، النَّقَّاشُ كُ خَزَقَ كَرَعِنِ
ابْنِ عُمَرَ.

*Şâhidü’z-zûri lâ tezûlü kademâhu hattâ tecibe lehu’n-nâru.*¹⁴

Şâhidü’z-zûri. “Yalancı şahitlik.”

Şahit diyerek vakayı gören adama derler. Hadiseyi yerinde gördüysen o hadiseyi söylemeye hakkın var. Şehadet edersin. Çağrıldığın vakitte o da. Çağrılmadıysan onu da söylemek

¹⁴ Hâkim, *el-Müstedrek*, IV, 109, r. 7042; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, X, 39, r. 5672; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, X, 208, r. 20384; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VIII, 191, r. 8367; İbn Asâkir, *Târîhu Dimesşk*, XXXIV, 78, r. -1; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-evliyâ*, VII, 264.

mecburiyetinde değilsin. Şahit olarak çağır-
mışlar. Gördüysen vakayı söyleyeceksin. Hal-
buki vakayı görmeden senden benden duy-
muş. Duyduğu ile diyor ki “Gördüm” diyor.

Görmedin ama?

Ama öteki adam bunun duyduğunu “Gör-
düm” diye tâbir ediyor. Ve buna *şâhidü’z-zûr*
diyorlar. Mesela bugün mahkeme kapılarında
da bunlar pek çokmuş.

Allah muhafaza etsin.

Orda öğreniyor adamın anasını babasını.
Vakayı da öğreniyor. Alıyor beş on parayı gi-
diyor orada ben bu hadiseyi böyle biliyorum
deyiveriyor. Bu ne kadar günah bir şey!

*Lâ tezûlü kademâhu hattâ tecibe le-
hu’n-nâru.* “Bu cehenneme düşünceye kadar
bulunduğu yerden bir yere kıyılayamayaca-
cak.”

Cehenneme sürüklenip atılacak bu *şâhi-
dü’z-zûr*.

Eh, imanı da var. Allah da diyor, *la ilahe
illallah* diyor. Namaz da kılıyor. Nasıl olur bu?

İki zıt bir arada birleşir mi?

Lâ yectemiân demişler.

Niçin?

Barutu getir, ateşi de koy buraya. Deki ateşe;

“Sen barutu harlatma!”

Baruta de ki;

“Sen de parlama!”

Olur mu?

Ateş barutu gördü müydü parlayacaktır tabiatıyla. Benzini de öyle, gazı da öyle, şusu da böyle.

Binâenaleyh hem haram hem iman bir arada yaşamıyor.

Allah muhafaza.

Onun için onlar da cehennemde yerlerini bulacaklar.

Bak şimdi bir tane daha okuyorum.

«شِرَارُ أُمَّتِي الَّذِينَ غَدُوا فِي النَّعِيمِ، وَغَدُوا فِيهَا،
الَّذِينَ يَا كُلُّونَ أَطْيَبَ الطَّعَامِ، وَيَلْبَسُونَ لِينِ
الثِّيَابِ. هُمْ شِرَارُ أُمَّتِي حَقًّا حَقًّا، وَإِنَّ الرَّجُلَ
الْهَارِبَ مِنَ الْإِمَامِ الظَّالِمِ لَيْسَ بِعَاصٍ، بَلِ الْإِمَامُ
الظَّالِمُ هُوَ الْعَاصِي. أَلَا لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ
الْخَالِقِ. الدَّيْلَمِيُّ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ.»

*Şirâru ümmetî'lezîne ğuzû fi'n-naîmi ve ğuzû fîhâ. Ellezîne ye'külûne atyebe't-taâmi ve yelbesûne lîne's-siyâbi hüm şirâru ümmetî hakkân hakkân ve inne'r-racule'l-hâribe mine'l-imâmi'z-zâlimi leyse bi-âsin beli'l-imâmü'z-zâlimü hüve'l-âsî. E lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hâlıkı.*¹⁵

Şirâru ümmetî. “Benim ümmetimin şerhileri.”

Ve fî ehâdisün kesirun. “Bu hususta çokça hadis var.” diyor.

“Benim ümmetimin şerhileri” yukarıda bir tane geçti. Geçen derste de geçmişti aynı zamanda.

Benim ümmetimin şerhileri kimdir?

Ellezî. “İşte o kimseler ki.” *Ğuzû fi'n-naîmi ve ğuzû fîhâ.* “Sabahleyin, akşamüstü gayet nimetlerin bol ve güzel şeyleriyle tena'um ederler.” *Ellezîne ye'külûne atyebe't-taâmi.* “Güzel yemekler yerler.” *Ye'külûne atyebe't-taâmi.* “Taamın güzelleri yerler.”

¹⁵ İbn Ebi'd-Dünyâ, *el-Cû'*, I, 113, r. 173; İbn Ebi'd-Dünyâ, *es-Samt ve âdâbü'l-lisân*, I, 111, r. 150; İbn Ebi'd-Dünyâ, *Zemmü'l-ğybe ve'n-nemîme*, I, 8, r. 12; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, VII, 459, r. 5281; İbn Adî, *el-Kâmil*, VII, 4.

Nefis taamlar, aşçılarını vardır pişirir, yedirir, gayet güzel yapar. Azıcık tuzu eksik olsa kıyamet koparır.

Ve yelbesûne lîne's-siyâbi. "Esvabın da gayet yumuşağını giyerler, güzelini giyerler." *Hüm şirâru ümmetî hakkân hakkân.* "Bunlar ümmetimin şerlileridir." demiş.

İmam Gazzâlî diyor ki;

"Bu neden şerli olur? Taamın güzelini yersin, güzel taamla beslenirsin güzel olur. Bunun şerlisi ne?"

Bu *min ümmehati'l-ahlaki'l-mezmûmeti.* Müslümanlıkta mezmum olan bir ahlaktır."

[Güzel yemek yemek ve güzel giyinmek isteği] Müslümanlıkta mezmum olan bir ahlaktır. Bugün hepimiz bu derdin içine düşmüş durumdayız. Daha birbirimize diyoruz ki;

"Neden Müslümanlık böyle oluyor?"

Neden olacak! İşte yediğimiz içtiğimiz meydanda. Yaşamak derdimiz. Bir kap yemeğe kimsenin iltifat ettiği yok. Bir öğüne kimsenin iltifat ettiği yok. Hep yaşamak derdindeyiz. O bizim ahlakımızı bozuyor. Ondan sonra birbirimize karşı ne iltifatımız var, ne muhabbetimiz var, ne de sevgimiz var. Varsa [yoksa] ben, başkası yok.

Ellezîne ye'külûne atyebe't-taâmi ve yelbesûne lîne's-siyâbi hüm şirâru ümmetî.

İmam Gazzâli demiş;

Ve şerruhû et-taâm min ümmehati'l-ahlaki'l-mezmûmeti. "Ahlakı mezmumenin anası."

Anası. Her şey ondan doğuyor. Yiyorsun şehvet artıyor. Nefis de ondan besleniyor. Şehveti öldürmenin imkânı yok, doğarken bizlen doğuyor o şehvet. Şehvet doğarken doğuyor anamızın memesine yapışıyoruz. O şehvet olmasa yapışamayız o memeye. Memeye yapışmaya bizi sevk eden o şehvettir. O şehvet büyüdükçe o da büyüyor. Ondandır nefis, o da bizle beraber büyüyor. Nefsin hakkından gelme imkânı yok. Çünkü nefis öldü mü biz de ölürüz. Nefis öldü mü biz de ölürüz. Biz ayaktaiken nefis de ayakta. Binâenaleyh hayvanı öyle besle ki seni taşı-sın, seni altına alıp da çiğnemesin. At azıttı mıydı atar aşağı seni. Bir de üstüne basar geçer öteye. Binâenaleyh bu nefis seni taşıyan bir hayvan gibi. Onu öyle besle ki seni çiğnemesin. Seni götüreceği yere selamete götürsün.

Ve inne'r-racule'l-hâribe mine'l-imâmi'z-zâlimi leyse bi-âsin beli'l-imâmü'z-zâlimü hüve'l-âsî. E lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hâlıkı

Allah cümlemizin kusurlarını affetsin. Tefvikatı samadaniyesine mazhar eylesin. Peygamberimizin istediği gibi güzel bir ümmet olmak, Cenab-ı Hakk'ın istediği gibi güzel bir kul olmak kabiliyetini bizlere lütfetsin. Dünyaya fani gözüyle bakıp, âhirete ebediyet gözüyle bakıp âhireti kazanmaya çalışan bahtiyar kullarının zümresine ilhak buyursun.

el-Fâtiha.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

